

Jogi információk 2014. április

ACTUALITÉS JURIDIQUES AVRIL 2014

1. HATÁLYBA LÉPETT AZ ÚJ POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV

Magyarország új Polgári Törvénykönyve 2014. március 15-én hatályba lépett. Az új törvénykönyv nemcsak a korábbi Ptk-t, hanem a korábbi társasági törvényt és a korábbi családjogi törvényt is felváltja.

2. HARMADIK HELYEN A MAGYAR BÍRÓSÁGOK

Az Európai Bizottság beszámolója szerint a magyar bíróságok harmadik helyen állnak a polgári és kereskedelmi ügyek ügyintézési határideje tekintetében.

3. AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG SZERINT LEHETSÉGES A DEVIZAHITELEK JOGSZABÁLY ÁLTALI MÓDOSÍTÁSA

Az Alkotmánybíróság kimondta, hogy a Parlament, bizonyos feltételekkel, jogosult a deviza alapú hitelszerződések módosítására irányuló jogszabályt alkotni. Mindazonáltal ezen módosítás nem bonthatja meg a felek közötti érdekegyensúlyt az egyik fél javára.

A jelen cikk tartalma nem tekinthető jogi tanácsadásnak és a jelen cikk bármely részének felhasználása nem hoz létre ügyvéd-ügyfél kapcsolatot. Külön kérés esetén kérjük, keresse meg a Bán, S. Szabó & Partners-t külön tanácsért.

Kapcsolat:

dr. Unger Balázs
Partner

bunger@bansszabo.hu

Közvetlen tel.:

+36-1-505-4855

1. HATÁLYBA LÉPETT AZ ÚJ PTK.

Az új Ptk. (2013. évi V. törvény) 2014. március 15-én hatályba lépett. Az alábbiakban néhány érdekesebb információt ismertetünk a magyar gazdaság számára oly fontos törvénykönyv tekintetében.

Az új Ptk. irányába tett első lépést a Horn Gyula által vezetett szocialista kormány által hozott kormányhatározat volt. A kodifikációs főbizottságot még abban az évben kijelölték, melyet először Dr. Harmathy Attila, majd Dr. Vékás Lajos vezetett. Az új Ptk. tehát egy 15 éves folyamatnak a végeredménye. Ezen időszak alatt a szocialista többségű Parlament elfogadott egy Ptk. verziót 2009-ben (2009. évi CXX törvény), de ez a törvény, miután mind Dr. Sólyom László Köztársasági Elnök, mind Dr. Vékás Lajos (a Kodifikációs Főbizottság régi-új Elnöke és az új Ptk. legfőbb szerzője) súlyos kritikákkal illette, végül nem lépett hatályba, mivel azt 2010-ben megsemmisítette az új FIDESZ többségű Parlament.

Az új Ptk-nak több mint 1500 paragrafusa van, ami ebben a tekintetben rekordnak számít Magyarországon. Összehasonlításképpen: a korábbi Ptk. 688 paragrafust számlált, miközben csak a Kötelmi Részt szabályozó VI. könyve az új Ptk-nak közel 600 paragrafusból áll. A különbség a Ptk. közel valamennyi része tekintetében jelentős: például a dologi hitelbiztosítékokat szabályozó új szabályok közel hatvan paragrafust tesznek ki a korábbi Ptk. húsz paragrafusával szemben.

Az új Ptk. a második ilyen törvénykönyv Magyarországon, az elsőt még 1959-ben fogadták el a kommunista időszak alatt. Ezen korábbi Ptk. számos alkalommal módosításra került, de leginkább 1989-et követően módosult (több mint száz (!) alkalommal). Nehéz előrelátni, hogy a Ptk. átfogó módosításra kerül-e hosszabb távon, mindazonáltal érdemes megjegyezni, hogy az

ellenzék a parlamenti szavazáson 2013 februárjában az új Ptk. ellen szavazott (a JOBBIK kivételével, amely tartózkodott), amely előrevetíti a Ptk. módosítását abban az esetben, ha a jelenlegi ellenzék többséget szerezne a Parlamentben.

2. HARMADIK HELYEN A MAGYAR BÍRÓSÁGOK

Az Európai Bizottság új beszámolója harmadik helyre rangsorolja a magyar bíróságokat a kereskedelmi és polgári ügyek ügyintézési határideje tekintetében.

Magyarországon üzleti körökben elég lesújtó vélemény alakult ki a magyar bíróságok tevékenységével és hatékonyságával kapcsolatban, pedig a valóság nem ennyire elkésztető. Az Európai Bizottság beszámolója értelmében („The 2014 EU Justice Scoreboard”), 2012-ben valamivel kevesebb mint száz napra volt szüksége egy magyar bíróságnak ahhoz, hogy elsőfokú ítéletet hozzon egy kereskedelmi, vagy polgári jogvitában, mely adat 150 nap volt még 2010-ben. A magyar bíróságok ezen eredménye jócskán megelőzi a francia bíróságokét, amelyeknek átlagban több mint 300 napra volt szükségük az elsőfokú ítélet meghozatalához.

Közigazgatási jogviták tekintetében a magyar bíróságok az ötödik helyen állnak miközben a francia bíróságok például csak tizenkettedikek. A helyzet azért nem ennyire rózsás, mivel a követelések behajtásának a határideje fizetéseképtelenségi eljárásokban átlagban két év Magyarországon, amely az EU-ban csak a 15. helyre elegendő (ugyanitt Franciaország a 13. helyen áll és összehasonlításképpen ugyanez az idő kevesebb mint hat hónap az éllovas Írország esetében).

Mégis talán a legmeglepőbb adat az EUROBAROMETER eredmény, amely szerint a magyarok nagy bizalommal viseltetnek az igazságszolgáltatási rendszerük iránt, amellyel

nemcsak az EU átlagot előzi meg Magyarország, de élvonalos a 2004-ben és azután csatlakozott államok között.

3. AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG SZERINT MÓDOSÍTHATÓAK A DEVIZAHITELEK

Az alkotmánybíróság kimondta a 8/2014 (III.20.) sz. határozatában, hogy egy jogszabály, kivételes jelleggel, módosíthat meglévő szerződést, de mindezt nem lehet korlátozásmentesen megtenni.

A magyar Parlament már korábban is hozott olyan jogszabályt, amellyel módosította a már megkötött deviza alapú hitelszerződéseket. Az Alkotmánybíróság már korábban is megnyilvánult ebben a kérdésben a korábbi Alkotmány (az 1949. évi XX törvény) alapján, amelynek során az Alkotmánybíróság nem találta alkotmányellenesnek a devizahitelek kedvezményes előtörlesztését lehetővé tevő jogszabályt. A Kormány ugyanebben a kérdésben nyújtott be jogértelmezésre irányuló kérelmet az Alkotmánybírósághoz ezúttal az új Alaptörvény (a 2011. április 25-i Alaptörvény) alapján.

Az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a bíróságok jogosultak hosszútávú szerződések módosítására, amennyiben a szerződéshez kapcsolódó körülmények előre nem látható módon jelentősen megváltoztak, és ezáltal a szerződés teljesítése az egyik félnek lehetetlenné vagy lényegesen megterhelőbbé vált. Az Alkotmánybíróság szerint amennyiben ez a helyzet nagyszámú hosszútávú szerződés tekintetében fennáll, a Parlament is jogosulttá válik meglévő szerződések törvény útján történő módosítására, de csak olyan korlátok között, amelyek a bíróságokra is alkalmazandóak ugyanilyen helyzetben. Egy ilyen törvényben a jogalkotó köteles a lehető legteljesebb mértékben figyelembe venni a felek méltányolható érdekeit és nem jogosult

megbontani a felek közötti érdekegyensúlyt az egyik fél javára.

Következésképpen a Parlament feltételes zöld utat kapott egy lehetséges jövőbeni jogszabály megalkotására a devizaadósok megsegítése érdekében. Mindazonáltal a Kormány arra számított, hogy az új Alaptörvényt a korábbi alkotmányhoz képest többlet jogosultságokat fog engedni a Parlament számára egy ilyen módosítás tekintetében. Ezt az értelmezést azonban nem erősítette meg az Alkotmánybíróság határozata.